

ปัจจัยด้านการบริหารจัดการที่มีผลต่อการอยู่รอดของ
สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

Management Factors Affecting the Survival of Private Institutions
of Higher Education in Thailand

พรพนา ศรีสถานนท์

Pornpana Srisatanon

สถาบันรัชต์ภาคย์

Rajapark Institute

Email: nongfad@windowslive.com

Received February 3, 2022; Revised March 12, 2022; Accepted May 15, 2022

Abstract

The purposes of this quantitative research were: (1) to study the level of management factors of private institutions of higher education in Thailand, (2) to compare the survival of private Institutions of higher education in Thailand, classified by personal factors, and (3) to study management factors that affect the survival of private Institutions of higher education in Thailand. The population consisted of personnel in private Higher education in Thailand; samples were 400. The research instrument was a questionnaire. The statistics used to analyze the data were mean, standard deviation, t-test, F-Test, and multiple regression analysis. The results of the research were as follows: 1. The level of management factors of private institutions of higher education in Thailand was at a high level overall and specific. 2. The comparison of the survival of private institutions of higher education in Thailand classified by work experience in higher education institutions and job position was statistically significant at the 0.05 level. 3. The management factors included PDCA Cycling (X_4), Core Competency (X_5), Knowledge Management (X_1), and Transformative Leadership (X_3) which affect the survival of private Institutions of higher education in Thailand. The effectiveness to predict accounted for 50.90 percent. The equal of model was

$$Y = -0.225 + 0.908(X_4) + 0.327(X_5) + 0.272(X_1) - 0.134(X_3)$$

Keywords: Management; Survival; Private Institutions of higher education in Thailand

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหารจัดการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย (2) เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นการอยู่รอดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ (3) ศึกษาปัจจัยด้านการบริหารจัดการที่มีผลต่อการอยู่รอดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ บุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test F-test และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหารจัดการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2. ระดับความคิดเห็นการอยู่รอดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย แตกต่างกันเมื่อประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และตำแหน่งงานในสถาบันอุดมศึกษา แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 3. ปัจจัยการบริหารจัดการด้านวงจรการบริหารงานคุณภาพ (X_4) ด้านสมรรถนะหลัก (X_5) ด้านการจัดการความรู้ (X_1) และด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X_3) เป็นตัวแปรที่สามารถทำนายการอยู่รอดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยได้อย่างละ 50.90 โดยมีสมการการทำนาย คือ $Y = -0.225 + 0.908(X_4) + 0.327(X_5) + 0.272(X_1) - 0.134(X_3)$

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ; การอยู่รอด; สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

บทนำ

สถาบันอุดมศึกษาถือเป็นแหล่งรวมองค์ความรู้ ศาสตร์ และวิทยาการแขนงต่าง ๆ ตลอดจนเป็นนวัตกรรมทางการศึกษา และเป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ มีภารกิจหลักในการผลิตและพัฒนาบัณฑิต การวิจัยเพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (Kanthong, Tuntirojanawong & Vijitwanna, 2016) การพัฒนาอุดมศึกษามีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้เกิดคุณภาพที่เป็นมาตรฐาน ยกกระดับกำลังคนของประเทศ เสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน รวมถึงการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับอุตสาหกรรมและบริการ เพื่อเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับนานาชาติ และการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก อุดมศึกษาอาจเป็นทั้งโอกาสที่ท้าทายให้อุดมศึกษาเป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคม หรืออาจเป็นอุปสรรคที่ฉุดรั้งการพัฒนา หากอุดมศึกษาไม่สามารถรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม (Office of the Permanent Secretary, MHESI, 2021a)

ปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย มีการกระจายไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ ทำให้เกิดสภาพการแข่งขันในการรับนักศึกษาของสถาบันการอุดมศึกษา ไม่ว่าจะเป็นระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐกับสถาบันอุดมศึกษาเอกชน หรือการแข่งขันกันเองระหว่างสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ด้วยวิธีการต่าง ๆ อาทิ การลดค่าหน่วยกิต การให้ทุนการศึกษา เป็นต้น (Chaisuwan, Seetalarom & Saengwong, 2020) ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากจำนวนผู้เรียนในระดับอุดมศึกษามีแนวโน้มลดลงต่อเนื่องตามทิศทางการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของประเทศที่กำลังก้าวเข้า

ผู้สังคมผู้สูงอายุ (Rugmai, 2015) รวมถึงความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่เป็นปัจจัยหลักของการเกิด Disruption ซึ่งทำให้หลายธุรกิจและองค์กรต้องกลับมาคิดว่าจะสามารถรองรับกับภาพใหม่ของโลกการแข่งขันอย่างไร และการปรับเปลี่ยนแนวคิดในการบริหารงานรูปแบบใหม่ที่ต้องขยับให้แรงและเร็วเพื่อให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมใหม่นี้ (Anuroj, 2019) หากสถาบันการศึกษาใดไม่สามารถปรับตัวได้ทันย่อมจะส่งผลกระทบต่อสูงตามมา อาจทำให้เกิดการยุบ เลิกกิจการ ไม่สามารถดำรงภารกิจหลักในการพัฒนาบัณฑิตที่มีคุณภาพ ส่งมอบคุณค่าให้แก่สังคมและประชาชาติตามเจตนารมณ์ (Knowledge Network Institute of Thailand, 2020)

การอยู่รอดขององค์กรเป็นการแสดงให้เห็นถึงความมั่นคงหรือความเชื่อมั่น ความเข้มแข็ง และความสามารถในการเจริญเติบโตก้าวหน้าขององค์กรว่าเป็นไปได้ แม้องค์กรต้องเผชิญกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (Srilaphat, 2020) และการอยู่รอดจำเป็นต้องมีการแข่งขันเกิดขึ้นระหว่างสมาชิกในกลุ่ม กล่าวคือ ความอยู่รอดหมายถึง การอยู่รอดที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม (Putsom, 2021) สถานศึกษาในฐานะที่เป็นระบบเปิดย่อมต้องได้รับผลกระทบจากสิ่งแวดล้อมภายนอกที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ดังนั้น สถานศึกษาจึงต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อการอยู่รอด (Sukrojana et al., 2013)

การศึกษาและค้นหาปัจจัยสาเหตุที่สามารถทำให้องค์กรเกิดความอยู่รอด ถือได้ว่าเป็นการแก้ไขปัญหาขององค์กรให้สามารถดำเนินกิจการได้อย่างต่อเนื่องและผ่านพ้นวิกฤตไปได้ด้วยดี จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะผู้ปฏิบัติงานในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาจึงสนใจที่จะทำการศึกษาค้นคว้าปัจจัยทางการบริหารจัดการองค์กรที่มีผลต่อการอยู่รอดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับตัวและพัฒนาสถานศึกษาและส่งผลให้การดำเนินงานของสถาบันการศึกษายังคงอยู่รอดอย่างยั่งยืนและเป็นพลังหลักในการส่งมอบคุณค่าให้แก่สังคมและประชาชาติต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหารจัดการและการอยู่รอดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นการอยู่รอดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการบริหารจัดการที่มีผลต่อการอยู่รอดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตงานวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย
2. ขอบเขตด้านตัวแปร

2.1 ปัจจัยการบริหารจัดการ ประกอบไปด้วย 1) การจัดการความรู้ 2) การจัดการความเสี่ยง 3) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง 4) วงจรการบริหารงานคุณภาพ และ 5) สมรรถนะหลัก

2.2 การอยู่รอดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย ประกอบไปด้วย ความได้เปรียบทางการแข่งขัน และความสามารถในการปรับตัว

3. ขอบเขตด้านพื้นที่ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา คือ ระยะเวลาเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างเดือนมกราคม ถึง กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565

การทบทวนวรรณกรรม

ทฤษฎีองค์การและปัจจัยด้านการบริหารจัดการ

ทฤษฎีองค์การเป็นการศึกษาว่าจะทำอย่างไรให้องค์กรปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถทำให้องค์กรดำเนินงานได้บรรลุเป้าหมาย (Patjai, 2020) โดยที่องค์การในปัจจุบันถือว่าเป็นยุคขององค์การหลังยุคสมัยใหม่ (The Postmodern Organization) ซึ่ง Bergquist (1993) อธิบายว่าเป็นองค์การที่มีโครงสร้างที่ซับซ้อนแต่สามารถปรับตัวได้ตามสถานการณ์ มีการบริหารจัดการอย่างลึกลับ ภายใต้สภาวะแวดล้อมที่แปรปรวน แต่มีพันธกิจที่ชัดเจน มีวิธีการบริหารแบบเฉพาะเรื่อง เฉพาะเวลา และไม่มีรูปแบบที่แน่นอน ดังนั้นองค์การแต่ละองค์การจะมีหลักการบริหารจัดการแตกต่างกันตามปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (Kenaphoom, 2016)

การศึกษาและค้นหาปัจจัยสาเหตุที่สามารถทำให้เกิดการอยู่รอดขององค์กร ถือได้ว่าเป็นองค์ประกอบของปัจจัยหลักด้านหนึ่งในการแก้ไขปัญหาขององค์กรให้สามารถดำเนินกิจการได้อย่างต่อเนื่องและผ่านพ้นวิกฤตไปได้ด้วยดี (Lee, 2016) จากการศึกษาทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสามารถสรุปแนวคิดทางด้านการบริหารจัดการที่สำคัญ และมีผลต่อการอยู่รอดและการเจริญเติบโตขององค์กร ดังนี้

1. การจัดการความรู้ (Knowledge Management)

การจัดการความรู้ คือ การรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในองค์กรทั้งในตัวบุคคลและเอกสารต่าง ๆ มาพัฒนาให้เป็นระบบ ทำให้องค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ตามพันธกิจ และสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้ทันเวลา รวมถึงมีความสามารถในการแข่งขัน (Wettayaprasit, 2020) การจัดการความรู้เป็นปัจจัยหนึ่งที่น่าไปสู่ความสำเร็จขององค์กร และเป็นสิ่งที่ท้าทายสำหรับผู้บริหารในแง่ความอยู่รอดขององค์กร (Srirongthong, 2018) การที่บุคคลในองค์กรได้มีความรอบรู้ที่เพิ่มขึ้น รู้จักการกำหนดรูปแบบของความคิด การมีวิสัยทัศน์ร่วม รวมทั้งมีการเรียนรู้เป็นทีมและคิดวิเคราะห์เชิงระบบผ่านความรู้ที่ฝังอยู่ในตัวคน (Tacit Knowledge) และความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาองค์กรให้มีการเจริญเติบโตได้อย่างยั่งยืน (Penpokai & Pakasat, 2018)

2. การจัดการความเสี่ยง (Risk Management)

ความจำเป็นที่ต้องมีการจัดการความเสี่ยงก็เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดในการดำเนินงานขององค์กร รวมถึงการป้องกันและการตั้งรับสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้องค์กรอยู่รอดและพัฒนาเติบโตต่อไปได้ (Srichawala & Piriysaisunti, 2015) การระบุความเสี่ยงและความรับผิดชอบที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยง ถือว่าเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกระดับและทุกคนในองค์กร และเป็นนโยบายของผู้บริหารในองค์กรที่ต้องกำหนดเป็นนโยบายการบริหารความเสี่ยงร่วมกัน (Sriudom, 2019) การศึกษาของ Sirilieng (2019) พบว่า ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงเป็นหนึ่งในปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการอยู่รอดของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สอดคล้องกับ Ponathong (2017) ที่กล่าวว่า การบริหารความเสี่ยงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการบริหารจัดการ ความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษา

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ภาวะผู้นำ (Leadership) เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดของผู้บริหารในการพัฒนาองค์การ นำพาองค์กรเจริญก้าวหน้าและอยู่รอด เนื่องจากผู้นำที่สามารถสร้างแรงบันดาลใจในการทำงาน การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และสามารถกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน การศึกษาของ Lerdivitayaprasit (2016) พบว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทั้ง 4 องค์ประกอบ สะท้อนความรับผิดชอบของผู้บริหารในองค์การภาคธุรกิจบนเวทีที่ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่ค่อนข้างสูง สอดคล้องกับ Rucharoenpompanich (2019) ที่พบว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำที่ผู้บริหารเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง กำหนดและถ่ายทอดวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติในสภาวะที่เปลี่ยนแปลงได้ เป็นหนึ่งในปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ฉะนั้น ในการบริหารสถานศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นกระบวนการที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติในการทำงานเพื่อให้ การศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพ (Rattanapian & Chaiphon, 2018)

4. วงจรการบริหารงานคุณภาพ

การพัฒนาองค์กรให้มีคุณภาพและดำเนินงานตามปรัชญาของ TQM จะต้องปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงตนเองให้ก้าวไปข้างหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง โดยดำเนินงานตามวงจรการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) หรือวงจรเดมมิง (Deming Cycle) เพื่อเป็นหลักในการเริ่มต้นการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (Ontam, 2019) และเมื่อนำ PDCA มาใช้อย่าง ต่อเนื่องเป็นวงจรจะช่วยยกระดับมาตรฐานของระบบบริหารคุณภาพขององค์กรให้สูงขึ้น อย่างมีระบบและต่อเนื่อง (Nhunnak, 2019) รวมทั้งการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาตามวงจร PDCA จะประสบความสำเร็จและเกิด ประโยชน์ต่อสถาบันอุดมศึกษามีส่วนประกอบที่สำคัญ คือ จะต้องมีการวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจ ติดตามการปฏิบัติงานตามแผน และการพัฒนาปรับปรุงเพื่อความก้าวหน้าในการประกันคุณภาพการศึกษาในรอบ ต่อๆ ไป ให้ครบคลุมพันธกิจในการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการ การทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม และ การบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษา (Saibut, 2019)

5. สมรรถนะหลัก (Core competency)

การจัดการสมัยใหม่มีส่วนสำคัญที่ช่วยให้การดำเนินงานขององค์กรประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืนและต้อง ควบคู่เข้ากับสมรรถนะหลัก (Core Competency) โดยเฉพาะความสำคัญต่อการบริหารทรัพยากรบุคคลขององค์กร เนื่องด้วยทรัพยากรบุคคลเป็นทรัพยากรที่มีค่าสูงสุดขององค์กร จึงควรจะมีความรู้ ความสามารถ ในวิชาชีพที่ตน รับผิดชอบ เพื่อให้องค์กรสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากกระแสทุนนิยมที่มีอิทธิพลสำคัญต่อการบริหาร จัดการในทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นภาคธุรกิจ รัฐวิสาหกิจ กระทั่งหน่วยงานราชการ และสถาบันการศึกษา เพื่อสร้าง ความได้เปรียบในเชิงการแข่งขัน สามารถอยู่รอดและเจริญเติบโตได้อย่างมั่นคงในระยะยาว และสร้างขีดความ สามารถที่จะต้านทานต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงได้ องค์กรจำเป็นต้องพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรในองค์กร ซึ่ง จะช่วยส่งเสริมผลักดันให้สมรรถนะขององค์กร เป็นสมรรถนะที่แท้จริงและสามารถแข่งขันกับองค์กรอื่นได้อย่างมี ประสิทธิภาพ (Wimonchailerk, 2017) การพัฒนาสมรรถนะอาจารย์จึงเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาการศึกษา ของประเทศไทย (Teeratanatom & Bureerat, 2021)

การอยู่รอดขององค์กร

การอยู่รอดขององค์กร (Organization Survival) และการเจริญเติบโต (Growth) เปรียบได้กับเป้าหมายของการบริหารองค์กรโดยปริยาย และองค์กรส่วนใหญ่พยายามที่จะรักษาสถานการณ์ของตนเองให้ดำรงอยู่แต่ก็เอนเอียงไปทางเพื่อการอยู่รอด (Adewale, Abolaji & Kolade, 2011) จากการรวบรวมผลการวิจัยในอดีต ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ตัวแปรการอยู่รอดขององค์กร ประกอบไปด้วยจำนวน 2 ตัว ได้แก่ ความได้เปรียบทางการแข่งขัน (Competitive Advantage) และความสามารถในการปรับตัว (Adaptability)

1. ความได้เปรียบทางการแข่งขัน (Competitive Advantage) เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความจำเป็นในการดำเนินงานในยุคที่การแข่งขันมีความรุนแรง การกำหนดนโยบายและทิศทางการดำเนินงานในอนาคตที่ชัดเจนเป็นสิ่งที่คุณประกอบการสร้างข้อได้เปรียบที่เหนือกว่าคู่แข่งนำไปสู่การอยู่รอดขององค์กรธุรกิจ (Srilaphat, 2020) ความได้เปรียบทางการแข่งขันเป็นการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทรัพยากรในองค์กรและความสามารถขององค์กร

2. ความสามารถในการปรับตัว (Adaptability) เป็นความสามารถที่องค์กรปรับตัวต่อสถานการณ์ใหม่ ๆ กล้าที่จะเริ่มทำในสิ่งที่ไม่เคยทำ ไม่ว่าจะเป็นการคิดไอเดียใหม่ๆ หรือต่อยอดนวัตกรรมหรือการพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ นอกจากนี้แล้วยังกล้าที่จะเผชิญหน้ากับความล้มเหลวที่เกิดขึ้น เพื่อความอยู่รอดจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ขององค์กร (Erengwa, Nwuche & Anyanwu, 2017)

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ บุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 20,681 คน (MHESI, 2021b) คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของทาโร ยามาเน (Yamane, 1973) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 393 คน อย่างไรก็ตามเป็นการป้องกันความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น จากการตอบแบบสอบถามไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจึงได้จัดทำแบบสอบถามสำหรับกลุ่มตัวอย่างเพิ่มขึ้นรวมเป็นทั้งหมด 400 ตัวอย่าง และทำการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บแบบสอบถามโดยมีการดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาประกอบในการสร้างเครื่องมือสำหรับการศึกษาวิจัย
2. สร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ตั้งคำถามแบบปลายปิดและกำหนดข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าตามหลักของ Likert Scale 5 ระดับ

3. นำแบบสอบถามเพื่อการวิจัยไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และหาความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของแบบสอบถาม ได้ค่าระดับความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.987

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง รวมถึงการแจกแบบสอบถามออนไลน์ ผ่าน Google Form และนำแบบสอบถามเพื่อการวิจัยที่ได้รับกลับมา ตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูล และบันทึกข้อมูลทั้งหมดเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ได้แก่ (1) การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นด้วยสถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบไปด้วย ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อมูลปัจจัยด้านการบริหารจัดการ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ (2) การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยด้วยสถิติ t – test (Independent sample) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) และ (3) การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหารจัดการและการอยู่รอดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหารจัดการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

ด้านที่	ตัวแปร	$\bar{x}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1	การจัดการความรู้	3.99	.73	มาก
2	การจัดการความเสี่ยง	3.72	.80	มาก
3	ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	3.95	.73	มาก
4	วงจรการบริหารงานคุณภาพ	3.60	.76	มาก
5	สมรรถนะหลัก	4.06	.80	มาก
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.86	.77	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหารจัดการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดด้าน เรียงลำดับตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ สมรรถนะหลัก ($\bar{x} = 4.06$) ด้านการจัดการความรู้ ($\bar{x} = 3.99$) ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ($\bar{x} = 3.95$) ด้านการจัดการความเสี่ยง ($\bar{x} = 3.72$) และด้านวงจรการบริหารงานคุณภาพ ($\bar{x} = 3.60$) ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นปัจจัยการอยู่รอดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานของการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการอยู่รอดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย จำแนกตามเพศ

การอยู่รอดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย	เพศ				t	p
	เพศชาย		เพศหญิง			
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
1. ความสำเร็จทางการแข่งขัน	3.83	.68	3.82	.75	.178	.859
2. ความสามารถในการปรับตัว	3.91	.66	3.82	.70	1.368	.172
รวม	3.87	.65	3.83	.71	.782	.435

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า เพศที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการอยู่รอดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 3 ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานของการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการอยู่รอดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษา และตำแหน่งงาน

การอยู่รอดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
อายุ	Between Groups	.077	3	.026	.056	.983
	Within Groups	183.456	396	.463		
	Total	183.533	399			
ระดับการศึกษา	Between Groups	1.202	2	.601	1.308	.271
	Within Groups	182.331	397	.459		
	Total	183.533	399			
ประสบการณ์การปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษา	Between Groups	8.436	5	1.687	3.797*	.002
	Within Groups	175.096	394	.444		
	Total	183.533	399			
ตำแหน่งงาน	Between Groups	6.496	4	1.624	3.624*	.006
	Within Groups	177.036	395	.448		
	Total	183.533	399			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 3 พบว่า อายุและการศึกษาที่แตกต่างกัน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอยู่รอดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยไม่แตกต่างกัน ในขณะที่ประสบการณ์การปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษาและตำแหน่งงานที่แตกต่างกัน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอยู่รอดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย จะแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างปัจจัยด้านการบริหารจัดการกับการอยู่รอดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างปัจจัยด้านการบริหารจัดการกับการอยู่รอดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

ตัวแปร	b	Beta	t-value	p-value
วงจรรการบริหารงานคุณภาพ	.908	.447	10.553	.000
สมรรถนะหลัก	.327	.333	7.972	.000
การจัดการความรู้	.272	.135	3.371	.001
ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	-.134	-.086	-2.186	.029
ค่าคงที่ (Constant)	-.225		-.698	.485
R = 714, R ² =509, F = 102.456, p-value = .000				

จากตารางที่ 4 พบว่า วงจรรการบริหารงานคุณภาพ (X_4) สมรรถนะหลัก (X_5) การจัดการความรู้ (X_1) และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X_3) เป็นตัวแปรที่สามารถทำนายการอยู่รอดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยได้ร้อยละ 50.9 ส่วนอีกร้อยละ 49.10 เป็นอิทธิพลของปัจจัยอื่น ๆ โดยมี

$$\text{สมการการทำนาย คือ } Y = -.225 + 0.908(X_4) + .327(X_5) + .272(X_1) - .134(X_3)$$

อภิปรายผล

1. จากการศึกษาพบว่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารจัดการด้านการจัดการความรู้อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะ ในสังคมฐานความรู้ สถานประกอบการและองค์กรต่าง ๆ จะต้องเรียนรู้ที่จะทำให้องค์กรและหน่วยงานปรับตัวเพื่อความอยู่รอดและสร้างภูมิคุ้มกันอย่างมั่นคง เพื่อรักษาประสิทธิภาพขององค์กรไว้ ซึ่งจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ (Learning Process) ให้ความรู้ทั้งหลายนั้นกลายเป็นความรู้ที่เกิดประโยชน์สำหรับคนทั้งองค์กร (Eam-oo-sup & Horwattanaku, 2017) สอดคล้องกับ Wungdee (2017) ที่พบว่าการจัดการความรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มศูนย์ภทรบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านทุกข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านการบริหารจัดการได้ผลดังนี้

1.1 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารจัดการด้านการจัดการความเสี่ยงอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะ ความเสี่ยงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาในการดำเนินงาน เพียงแต่ระดับความเสี่ยงที่เกิดขึ้นอาจจะมากหรือน้อยต่างกันเท่านั้น การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูงและความร่วมมือจากบุคลากรทุกส่วนงานในองค์กร ในการพัฒนาระบบการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ การปรับปรุงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ จึงถือเป็นปัจจัยสำคัญในการนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ (Daengbhume, 2021) สอดคล้องกับ Thongdaum, (2017) ที่ศึกษาการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ระดับการบริหารความเสี่ยงโดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารจัดการด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะ ผู้นำถือเป็นผู้มีบทบาทสำคัญทุกด้านในองค์กร โดยเฉพาะผู้บริหารองค์กรจะต้องแสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำ (Leadership) นำพาองค์กรเจริญก้าวหน้าและอยู่รอด รวมทั้งยังจะต้องพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นกับบุคลากรภายในองค์กรผ่านกระบวนการต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ขององค์กรประสบความสำเร็จได้อย่างยั่งยืน (Noonin, 2019) สอดคล้องกับ Angmahussagul, Vivadhngat & Samerjai (2019) ที่ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงานบริษัท โปรเฟสชั่นแนล เอ้าท์ซอร์ซซิง โซลูชั่นส์ จำกัด พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามความคิดเห็นของพนักงานในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.3 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารจัดการด้านวงจรการบริหารงานคุณภาพอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะ กระบวนการจัดทำแผนตามหลัก PDCA ที่เริ่มจากมีการทบทวนปัจจัยภายนอกและภายใน การทบทวนและปรับปรุงให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง และการมีส่วนร่วมในการกำหนดแผน เนื่องจากองค์การจะดำเนินไปให้ถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ ทุกคนในองค์การต้องมีเป้าหมายที่ตรงกันจะได้เดินไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลขององค์การ (Srinavakatrakul, 2021) สอดคล้องกับ Pawalee, Tiaotrakul & Jaruchart (2021) ที่ศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนานักกีฬาด้วยหลักวิทยาศาสตร์การกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของสำนักงานกีฬาในมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตภาคเหนือ พบว่า สภาพการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ PDCA ทุกด้านอยู่ในระดับมากทั้งโดยรวมและรายด้าน

1.4 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารจัดการสมรรถนะหลักอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะ บทบาทหน้าที่ของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาในปัจจุบัน ถูกคาดหวังว่าต้องมีสมรรถนะเพิ่มขึ้นจากเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่เปลี่ยนแปลงส่งผลให้อาจารย์จึงต้องมีความเชี่ยวชาญด้านวิชาการและความเป็นวิชาชีพมากขึ้น (Jindarak, 2017) สอดคล้องกับ Jantakat (2018) ที่ศึกษาปัจจัยสมรรถนะที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการทำงานของอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ที่พบว่าอาจารย์ประจำที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา มีระดับสมรรถนะหลักที่ใช้ในการปฏิบัติงานโดยรวมในระดับมาก

1.5 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการอยู่รอดขององค์การอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะในบริบทของผู้ประกอบการ ความอยู่รอดเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากในโลกยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะในยุควิถีชีวิตใหม่ การที่องค์การใดองค์การหนึ่งสามารถดำรงกิจการอยู่ได้ และสามารถดำเนินกิจกรรมเป็นไปอย่างต่อเนื่องในระยะยาว แม้ว่าจะมีภัยอันตรายหรือประสบกับภาวะวิกฤติต่าง ๆ ที่คาดไม่ถึงก็ตาม มักจะมีการนำกลยุทธ์ วิธีการบริหารจัดการ และการตัดสินใจรูปแบบใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาองค์การทำให้องค์การสามารถเติบโตทางธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Jeamvijit, 2021) สอดคล้องกับ Meksuwan (2021) ที่ศึกษาผลกระทบของการจัดการความเสี่ยงต่อความอยู่รอดของธุรกิจโรงแรมขนาดเล็กในจังหวัดลำปาง พบว่า ความอยู่รอดของธุรกิจโดยรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ศักยภาพในการปรับตัวเพื่อการเปลี่ยนแปลง รองลงมา คือ ความได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืน และประสิทธิผลขององค์การเชิงพลวัต

2. จากผลการศึกษาที่พบว่าประสบการณ์การปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษา และตำแหน่งงานที่แตกต่างกัน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอยู่รอดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย จะแตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะในแต่ละองค์กรย่อมมีบุคคลรวมกันทำงานในช่วงวัยที่ต่างกัน โดยแต่ละเจนเนอเรชันจะมีคุณลักษณะนิสัย และการให้คุณค่าที่แตกต่างกันไป (Srinont, 2018) สอดคล้องกับ Phonchatthai & Satunuwat (2021) ที่ศึกษากลยุทธ์การปรับตัวเพื่อความอยู่รอดของธุรกิจเครื่องปั้นดินเผาในเขตภาคกลาง พบว่าผู้ประกอบการเครื่องปั้นดินเผาในเขตภาคกลางที่มีอายุ สถานภาพ และระดับการศึกษาต่างกัน มีกลยุทธ์การปรับตัวเพื่อความอยู่รอดของธุรกิจเครื่องปั้นดินเผา โดยรวมแตกต่างกัน

3. ปัจจัยการบริหารจัดการด้านวงจรการบริหารงานคุณภาพ ด้านสมรรถนะหลัก การจัดการความรู้ และด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นตัวแปรที่สามารถอธิบายการผันแปรของการอยู่รอดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยได้ร้อยละ 50.90 โดยมีปัจจัยด้านวงจรการบริหารงานคุณภาพมีค่าประมาณการทำนายสูงสุด ที่ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้เพราะการบริหารระบบคุณภาพตามแนวคิดวงจร PDCA เป็นการทำงานที่เป็นระบบ มีกลไกในการดำเนินการหรือปฏิบัติงาน มีการตรวจสอบประเมินผล และมีการปรับปรุงแก้ไข เป็นวงจรต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุผล

สำเร็จที่คาดหวังและเพื่อแสวงหาสภาพที่ดีกว่าในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (Iamvijarn, 2018) สอดคล้องกับ Penpokai & Pakasat (2018) ที่ศึกษาอิทธิพลของสมรรถนะองค์กร กลยุทธ์ทางธุรกิจ ภาวะผู้นำ และการจัดการความรู้ ที่ส่งผลต่อการเติบโตทางธุรกิจและความอยู่รอดขององค์กรในอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ พบว่า กลยุทธ์ทางธุรกิจ ภาวะผู้นำ และการจัดการความรู้มีอิทธิพลทางบวกต่อความอยู่รอดขององค์กร

สรุป

ปัจจัยด้านการบริหารจัดการทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ การจัดการความรู้ การจัดการความเสี่ยง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง วงจรการบริหารงานคุณภาพ และสมรรถนะหลัก อยู่ในระดับสูง โดยที่บุคคลที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษา และตำแหน่งงาน ที่แตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อการอยู่รอดของ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยแตกต่างกัน และปัจจัยด้านวงจรการบริหารงานคุณภาพ ด้านสมรรถนะหลัก การจัดการความรู้ และด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง สามารถทำนายการอยู่รอดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยได้ร้อยละ 50.90

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

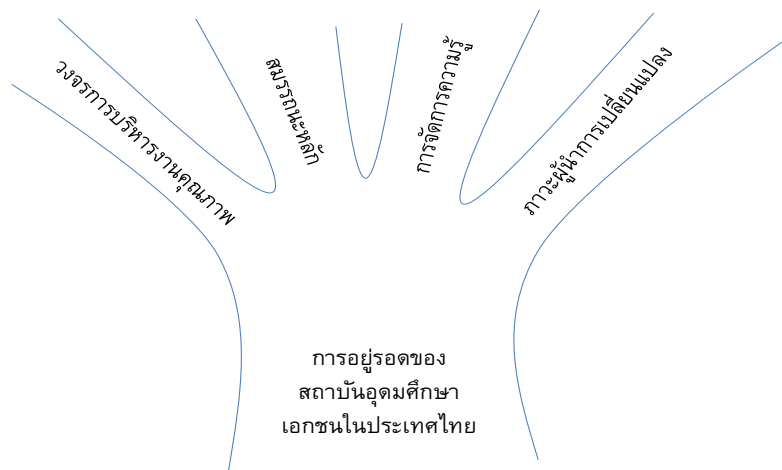
1. จากผลการศึกษาที่พบว่าปัจจัยด้านวงจรการบริหารงานคุณภาพ เป็นตัวแปรที่มีผลต่อการอยู่รอดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยเป็นอันดับแรกนั้น สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยจึงควรให้ความรู้แก่บุคลากรภายในองค์กรเกี่ยวกับการดำเนินงานตามวงจรการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เพราะเป็นเครื่องมือในการบริหารงานคุณภาพที่สามารถประยุกต์ใช้ได้ง่ายและส่งผลดีต่อองค์กร
2. จากผลการศึกษาที่พบว่าปัจจัยด้านสมรรถนะหลัก เป็นตัวแปรที่มีผลต่อการอยู่รอดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยนั้น สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยจึงควรจัดทำแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะหลักอย่างต่อเนื่อง เช่น การอบรม การประชุมสัมมนา และการศึกษาดูงาน เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้และทักษะให้มากขึ้น ส่งเสริมให้พัฒนางานในวิชาชีพเฉพาะและสอดคล้องกับความต้องการ นอกจากนี้ควรสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคลากรในการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม และการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาระหน้าที่ที่ตนเองต้องรับผิดชอบ
3. จากผลการศึกษาที่พบว่าปัจจัยด้านการจัดการความรู้ เป็นตัวแปรที่มีผลต่อการอยู่รอดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยนั้น สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยจึงควรดึงความรู้ ความสามารถ คักยภาพ และประสบการณ์ที่มีอยู่ของบุคลากรภายในองค์กรออกมา สร้างเป็นคลังข้อมูล ทำการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคลและแหล่งความรู้อื่น ๆ ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดเก็บและเข้าถึงความรู้ได้อย่างง่าย ๆ รวมถึงการให้อัพเดทข้อมูลความรู้ผ่านกลุ่ม LINE หรือ Facebook เป็นต้น
4. จากผลการศึกษาที่พบว่าปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นตัวแปรที่มีผลต่อการอยู่รอดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยนั้น สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยควรพัฒนาส่งเสริมให้ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น รวมถึงการพัฒนาบุคลากรภายในก่อนการเข้าสู่ตำแหน่งระดับผู้บริหาร ด้วยการจัดทำหลักสูตรการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพการเป็นผู้บริหาร

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรเพิ่มเติมวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้รับข้อมูลเชิงลึก
2. ควรมีการศึกษาในสถาบันศึกษาในระดับที่ต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา
3. ควรมีการศึกษาในกลุ่มธุรกิจอื่น ๆ ที่ได้รับผลกระทบและต้องการให้องค์กรอยู่รอด อาทิ ธุรกิจกลุ่มสื่อสิ่งพิมพ์ เป็นต้น

องค์ความรู้ใหม่

ปัจจัยด้านการบริหารจัดการที่มีผลต่อการอยู่รอดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย ได้แก่ วงจรการบริหารงานคุณภาพ สมรรถนะหลัก การจัดการความรู้ และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการอยู่รอดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย ดังแสดงในภาพที่ 1 ซึ่งผลการวิจัยนี้จะเป็นองค์ความรู้ใหม่สำหรับผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนและสถาบันการศึกษาในระดับอื่นๆ นำไปใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยหรือนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงาน ช่วยให้เกิดการพัฒนาองค์กรและสร้างความเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน

ภาพที่ 1 แสดงปัจจัยที่มีผลต่อการอยู่รอดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

References

- Adewale, O.O., Abolaji, A.J., & Kolade, O.J. (2011). Succession Planning and Organizational Survival: Empirical Study on Nigerian Private Tertiary Institutions. *Serbian Journal of Management*, 6(2), 231–246. DOI: 10.5937/sjm1102231A
- Adim, C. V., & Mezeh, A. A. (2020). Technological Capability and Organizational Survival of Hotels in Port Harcourt, Rivers State, Nigeria. *Academic Journal of Current Research*, 7(8), 86–100. <https://www.cirdjournal.com/index.php/ajcr/article/view/343/333>

- Angmahussagul, A., Vivadhrajat, S., & Samerjai, C. (2019). Transformational Leadership and Work Effectiveness of Employees at Professional Outsourcing Solutions Company Limited. *Journal of Management and Development Ubon Ratchathani Rajabhat University*, 6(1), 119–134.
- Anuroj, K. (2019). Handling Disruption. *Royal Thai Air Force Medical Gazette*, 65(1), 66–72. <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/rtafmg/article/view/193204/134911>
- Bergquist, W. (1993). *The Postmodern Organization: Mastering the Art of Irreversible Change*. Jossey-Bess.
- Chaisuwan, S., Seetalarom, S., & Saengwong, W. (2020). Transformation of Thai Higher Education in Student Crisis Era. *Journal of Suvanabhumi Institute of Technology*, 6(1), 686–702.
- Daengbhume, N. (2021). Enterprise Risk Management: ERM The Proactive Management Tool: The Key Success Factor for Organization. *DRIRDI Research for Community Service Journal*, 7(1), 54–71.
- Eam-oo-sup, S., & Horwattanaku, S. (2017). The Effective Knowledge Management Model for Academic Administration of Basic Private Schools in Bangkok. *Journal of Rangsit Graduate Studies in Business and Social Sciences*, 3(1–2), 35–48.
- Erengwa, K. N., Nwuche, C. A., & Anyanwu, S. C. (2017). Employee Participation and Organizational Survival in Selected Manufacturing Firms in Port Harcourt, Nigeria. *International Journal of Advanced Academic Research*, 3(3), 1–10.
- Jeamvijarn, S. (2018). Systems, Mechanisms and Processes Evaluation: The Concept to Improve the Outcome of Curriculum Administration in Higher Educational Institutional in Thailand. *Journal of Graduate School Sakon Nakhon Rajaphat University*, 15(68), 1–15.
- Jantakat, C. (2018). Competencies Factors Affecting Work Efficiency of Lecturers in Higher Education Institution, Nakhonratchasima Province. *Journal of Business Administration*, 7(1), 162–177.
- Jeamvijit, N. (2021). The Recommendations for Policy: Strategy Model for Survival Adaptation in the New Normal Era of Entrepreneurs in Nakhonnayok Province. *RMUTT Global Business and Economics Review*, 16(2), 103–120.
- Jindarak, P. (2017). Competency Development for Academic Staff in High Education. *Journal of Graduate Studies Valaya Alongkron Rajaphat University*, 11(1), 221–233.
-

- Kanthong, S., Tuntirojanawong, S., & Vijitwanna, S. (2016) Development of Administration Model for Higher Education Institutions Founded on the Amalgamation of Princess of Naradhiwas University. *Princess of Naradhiwas University Journal*, 8(1), 126–139.
- Kenaphoom, S. (2016). Management Evolution: Organization and Management Theory. *Rommayasan*, 14(2), 41–55.
- Knowledge Network Institute of Thailand. (2020). *Risk Management of Higher Education Institutions*. Knowledge Network Institute of Thailand.
- Lee, W.Y. (2016). *Causal Factors Influencing Development of Organizational Survival for Companies Listed in Thailand*[Doctoral dissertation, Burapha University].
- Lerdvitayaprasit, L. (2016). *Causal Factors Influencing Work Performance of Employees in the Group of GMM Grammy Public Company Limited*[Doctoral dissertation, North Bangkok University].
- Maytiemklang, S., & Wongwichit, N. (2019). The Core Competencies on Efficiency Performance of Employees in the Higher Education Institute (Supporting Staff) of Kalasin University. *Praewa Kalasin Journal of Kalasin University*, 6(2), 290–314.
- Meksuwan, A. (2021). Effect of Risk Management toward Survival of Small Hotel Businesses in Lampang Province. *RMUTL Journal of Business Administration and Liberal Arts*, 9(2), 39–52.
- Nhunnak, R. (2019). *Continuous Quality Improvement Affecting Innovative Behavior of Medical Employees in Private Hospital at Bangkok Area*[Master's Thesis, Silpakorn University].
- Noonin, S. (2019). The Influence of Transformational Leadership on Corporate Social Responsibility: Concept and Application. *Silapakorn University Journal*, 39(1), 63–74.
- Office of the Permanent Secretary, Ministry of Higher Education, Science, Research, and Innovation [MHESI]. (2021a). *Higher Education Plan to Generate and Develop the Country's Manpower 2021–2027*. Parbpim.
- Office of The Permanent Secretary, Ministry of Higher Education, Science, Research, and Innovation [MHESI]. (2021b). *Higher Education Statistics*. <http://info.mhesi.go.th/info/>
- Ontam, N. (2019). PDCA (Deming Cycle) Management Techniques. *Journal of Association of Professional Development of Educational Administration of Thailand*, 1(3), 39–46.
- Patjai, K. (2020). *The Model Quality of Life Administrative Officer in the Attorney at Khon Kaen Province*[Master's Thesis, Rajabhat Maha SaraKham University].
-

- Pawalee, P., Tiaotrakul, A., & Jaruchart, T. (2021). Conditions and Guidelines for Athlete Development through Sports Science Principles for the Excellence of the Sports Office in the National Sports University (Northern Campus), *Journal of Humanities and Social Science, Rajapruk University*, 7(2), 79–95.
- Penpokai, N., & Pakasat, N. (2018). The Influences of Organizational Competency, Business Strategy, Leadership and Knowledge Management Affect on Business Growth and Organizational Survival of the Automotive Parts Industry. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 11(2), 1–20.
- Phonchatothai, H., & Satunuwat, P. (2021). The Adaptation of Business Strategies for the Survival of the Pottery Business in the Central Region. *Journal of Legal Entity Management and Local Innovation*, 7(9), 43–54.
- Ponathong, C. (2017). Risk Factors in Challenges of Managing Higher Education Institutions in the 21st Century. *Suthiparithat*, 31(99), 260–273.
- Putsom, W. (2021). The Causal Factor Model of Adaptive Capability, Business Performance, and the Survival of Small Business Entrepreneurs in the COVID–19 Situation. *Dusit Thani College Journal*, 15(2), 129–144.
- Rattanapian, P., & Chaiphan, S. (2018). Structural Causal Factors of Changing Leadership and Attribute for Educational Administrators Affecting on Efficiency of Administration in Private University. *Business Review Journal*, 10(1), 73–92.
- Rucharoenpompnich, K. (2019). *Factors Influencing the Operational Effectiveness of the Private Universities in Thailand*[Doctoral dissertation, Burapha University].
- Rugmai, S. (2015). *Development and Trends of Private Higher Education Institutions*[Doctoral dissertation, Chulalongkorn University].
- Saibut, B. (2019). Process of Developing the Quality Assurance System According to the PDCA Cycle of Mahachulalongkornrajavidyalaya University. *The Journal of Research and Academics*, 2(1), 39–53.
- Sirilieng, B. (2019). *Factors Affecting the Survival of Rajaphat Manasarakham University*[Master's Thesis, Rajaphat Manasarakham University].
- Srichawala, A., & Piriyasaisunti, B. (2015). Effectiveness in Risk Management of the National Housing Authority. *Romphruek Journal, Krirk University*, 33(2), 62–83.
-

- Srilaphat, S. (2020). *Relationships Between Value Added Product Strategy and Organizational Survival of SMEs in Northeastern*[Master's Thesis, Mahasarakham University].
- Srinont, M. (2018). Theory of Generation and Cognitive Framework. *MBU Education Journal: Faculty of Education Mahamakut Buddhist University*, 6(1), 364–373.
- Srirongthong, P. (2018). Human Resource Development, Learning Organization and Knowledge Management: The Integrated Concepts to Organizational Success. *Journal of Chandrakasemsarn*, 24(7), 1–16.
- Sriudom, K. (2019). *Business and Financial Risk Management*. K.P. Chankasem.
- Sukrojana, P., Meejang, S., Jansila, V., & Nopparat, S. (2013). The Model of Change Management for Private Schools to Excellence. *Journal of Education Naresuan University*, 15(4), 76–84.
- Teeratanatorn, N., & Bureerat, T. (2021). The Study of Guideline Development Job Competency and Management Competency of Nakhon Si Thammarat Rajabhat University Lecturers. *Christian University Journal*, 27(4), 77–90.
- Thongaum, J. (2017). *Risk Management of Administration Affecting on the Quality of School Budget Management under the Sakaew Primary Educational Service Area 1*[Master's Thesis, Rajaphat Rajanagarindra University].
- Wettayaprasit, W. (2020). *Knowledge Management*. Prince of Songkla University.
- Wimonchailerk, T. (2017). Core Competencies of Administrators in Modern Management. *Management Science Rajabhat Maha Sarakham University Journal*, 2(4), 89–99.
- Wungdee, S. (2017). *Knowledge Management in School under Puttaraburrapa Schools Cluster under the Trat Primary Educational Service Area Office*[Master's Thesis, Burapha University].
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Statistics*. (2nd ed.). Harper & Row.